

**HNPI – Hármashegy-tölgyesek
tanösvényfejlesztés**

---

forgatókönyv

2017. január 31.

Általános bevezető

Hazánk első nemzeti parkja, a Hortobágyi Nemzeti Park világörökségi helyszínként természeti és kulturális szempontból nemzetközi viszonylatban is kiemelt szerepet tölt be. A Hármashegyi-tölgyesek növény- és állatvilágának, különösen a Natura 2000 fajok megismerésének, valamint élményszerzés céljából interaktív tábla kerül kihelyezésre a tanösvény egy adott pontján.

Az interaktív elemek megtervezésekor az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- stabil, állékony legyen,
- tartalmi szempontból egységes szemléletet követve készüljön,
- átláthatóan, könnyen emészthetően interpretáljuk az interaktív elemek mondanivalóját,
- a tábla tartalmakönyven érthető, értelmezhető legyen,
- élménydús, interaktív elemekkel mutassuk be a Hármas-hegyi tölgyesek élővilágát, hogy a látogatók aktív résztvevőnek érezzék magukat,
- a táblába épített játékokat úgy alakítsuk, hogy azt felnőtt és gyerek egyaránt megértse és élvezze, az információátadás mindkét korosztály számára könnyen befogadható legyen a maga szintjén.

1. Hármashegy-tölgyesek rejtett világa

Cél: A Hármashegy-tölgyesek növény- és állatvilágának, kiemelten a Natura 2000 jelölő fajok interaktív módon történő bemutatása annak érdekében, hogy a látogató minél átfogóbb képet kapjon annak sokszínűségéről.

Grafikus megjelenítés:

- Kontinentális erdőszyepp tölgyest ábrázoló háttérgrafika.
- Egyes fajok grafikus megjelenítése.
- Egyes fajok jellemzőinek fotós megjelenítése.

Szöveges tartalom vázlatos ismertetése:

A Hármashegy-tölgyesek kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területe egy olyan élőhely emlékét őrzi, amely hazánkban az egyik legveszélyeztetettebb élőhelyek egyike. Az egykoron a Kárpát-medence síkságain, hegységperemein elterülő kontinentális erdőszyepp tölgyeseket napjainkban márcsak foltokban lelhetjük fel. AHajdú-Bihar megye székhelyétől, Debrecentől keletre fekvő kocsányos tölgyáltal uralt tölgyes változatos élővilágnak ad otthont. A Hármashegy-tölgyesekben tett sétánk alkalmával fatörzsön pihenő nagy szarvasbogat, tölgyfa kicsorduló nedvét szívogató nagy hőscincért vagy fák ágai között megbúvó lappantyút is megpillanthatunk. A tisztásokkal tarkított térszínre tavasszal a kékvirágú epergyöngyike, a tollpamacsra emlékeztető virággal bíró erdei borkóró, az enyhe vanília illatot árasztó kosborféle, a kétlevelű sarkvirág és az akár egy méteres magasságot is elérő kőrislevelű nagyzezerjőfű borít virágszőnyeget. A díszes tarkalepke mellett a Hármashegy-tölgyesek kiemelt természeti értéke a májusban ibolyakék virágothozó, fokozottan védett, bennszülött magyar nőszirm, melynek képe ott díszleleg a húszforintos pénzérmén.

Interaktív elemek:

- Komplex interaktív tábla

A táblában 3 féle interaktív játék kap helyet. Az elforgatható elemek (3 db) felső nyomata a tábla alapgrafikájához illeszkedik, alatta az adott faj névvel ellátott grafikus képe és neve szerepel. Emellett egy vajatban mozgatható, formára vágott elem is található. A tábla alsó részében szintén vajatban

mozgatható, függönyszerűen széthúzható elem található, mely elmozdításával a gyepszint jellemző fajainak grafikus képe és neve jelenik meg.

Megjelenítendő fajok:

- közép fakopáncs
- európai lappantyú
- macskabagoly

- díszes tarkalepke

- magyar nőszirm
- kőrislevelű nagyzezerjófű
- citromkocsord
- erdei borkóró
- epergyöngyike

- **Panorámaforgató**

A tábla alatt elhelyezett játék 4 db vízszintes tengely mentén forgatható kockából áll. Az első kockán a besorolás alapjául szolgáló csoport megnevezése olvasható, míg a mellette lévő 3 db kockán jellemző fajaik fotója és megnevezése szerepel. A látogatók feladata az egyes csoport megnevezését és hozzátartozó fajait egymás mellé forgatni. A helyes megfejtést szinkód segíti.

Megjelenítendő csoport és fajai:

- zárvatermők: üstökös gyöngyike, vadkörte, egybibés galagonya
- ízeltlábúak: kis színjátszólepke, orrszarvúbogár, barna százlábú
- madarak: nagy fakopáncs, szajkó, széncinege
- hüllők: zöld gyík, fúrge gyík, rézsikló